نقدی بر واکنش مسئولین سازمان همیاری بر نتایج نظرسنجی منتشر شده در خلیج فارس

اعمال نظر را بیشتر از نظرسنجی میپسندیم !!

وحید گواهی

• **ما در انتشارات همشهری فکر میکنیم که با ارائه اطلاعات آماری در رابطه با سازمان همیاری ایرانیان کمک بزرگی به برنامه ریزان این سازمان انجام داده ایم**

• **نظرسنجی انتشارات همشهری چه منصفانه و چه مقرضانه !، باعث ایجاد تحولی هرچند کوچک در این سازمان خواهد شد و به پویایی فعالیتها و برنامه های این سازمان می انجامد و باعث می شود که سازمان همیاری از این پس شفاف تر عمل کرده و سعی داشته باشد به کلیه وظایف قید شده در اساسنامه خود عمل کند .**

در تمام مدتی که در ایران زندگی کردم هرگز به یاد نمیآورم که در مورد خاصی در یک نظرسنجی شرکت داده شده باشم . از دوران دبستان گرفته تا دانشگاه هیچ کس به عنوان مثال در رابطه با سیستم آموزشی مراکز آموزشی که در آن درس میخواندیم از امثال بنده نظر سنجی نکرد .... در مدت تقریبا ۱۰ سالی که به استرالیا مهاجرت کرده ام از طرف هیچ یک از مطبوعات و یا یک سازمانهای اجتماعی و یا حتی تجاری ایرانی از بنده خواسته نشد که در یک نظرسنجی شرکت کنم و هیچ یک از رسانه های گفتاری دیگر هم برنامه ای تخصصی در رابطه با جمع آوری نظر مردم ارائه نکرد به قول یکی از خوانندگان « به نظر میرسد ما فقط بلدیم اعمال نظر کنیم و نظر مردم را خواستن در مرام ما نیست به هر حال شاید در ظاهر هیچ کس نتواند با اصل مسئله نظر سنجی مخالفت کند و لی به نظر میرسد در مورد نحوه اجرای نظرسنجی و آن چه موضوع نظرسنجی خوانده میشود اختلاف نظرهایی وجود دارد .

برای روشن کردن بیشتر آنچه در رابطه با نظرسنجی سازمان همیاری بیان شده است در این جا لازم دیدم به شکل خلاصه توضیحاتی را تقدیم خوانندگانمان کنم .

جرا نظرسنجی مینیم ؟

به عنوان مسئول یک رسانه فارسی زبان مطمئن هستم که جواب به سوالاتی مانند آنچه در زیر آمده است ، میتواند اطلاعاتی مفیدی را در اختیار نخبگان و فعالان اجتماعی ایرانی در استرالیا قرار دهد . به مثالها ی زیر توجه کنید .

• نظر ایرانیان مقیم استرالیا در مورد رادیوی فارسی زبان SBS چیست ؟

• چند درصد از ایرانیان مقیم استرالیا در سیدنی زندگی میکنند ؟

• چند درصد از ایرانیان رادیوی پیام پارس و یا صبح یکشنبه را رادیویی قابل اعتماد میدانند ؟

• چند درصد از ایرانیان مقیم استرالیا سازمان همیاری ایرانیان را به عنوان نماینده موجه ایرانیان مقیم استرالیا قبول دارند ؟

• شیهای شعر و انجمنهای فرهنگی در استرالیا چگونه میتوانند مخاطبین بیشتری را به خود جذب کنند ؟

• چگونه میتوان جامعه ایرانیان مقیم استرالیا را به یک اقلیت قوی و در شان و اندازه های تاریخی و فرهنگی مان به دولت استرالیا شناساند ؟

• چند درصد از ایرانیان مقیم استرالیا کرد زبان هستند چند درصد به زبان ترکی و چند درصد عربی میدانند ؟

• جایگاه تلویزیون جام جم و تپش و یا AFN در میان ما ایرانیان و فارسی زبانان کدام است ؟

• چند درصد از ایرانیان مقیم استرالیا به تشکیل خانه ایرانیان امید دارند ؟

• نقش مطبوعات فارسی زبان در استرالیا چیست ؟

• چند درصد از تحصیل کردگان ایرانی در اجتماعات مختلف ایرانیان شرکت میکنند ؟

• چگونه میتوان دولت استرالیا را ترغیب کرد که به اعیاد و روزهای ملی ما اهمیت بیشتری بدهند ؟

حال سوال اول ما از مردم خوب مان این بوده است که آیا اصولا فکر میکنند این گونه نظرسنجی ها میتواند برای جامعه ایرانیان مقیم استرالیا مفید باشد ؟

انتشارات همشهری اولین برنامه نظرسنجی خود را اواخر ماه جون به خوانندگان ارائه کرد و در اولین اقدام از مردم خواست که در مورد خود «موضوع نظرسنجی» نظر خود را اعلام کنند . جالب است در این نظرسنجی ۲۵۰ نفر از هموطنان مان شرکت کرده و ۸۷ درصد انجام این گونه نظرسنجی ها را **«در مر**

ما در انتشارات همشهری فکر میکنیم که با ارائه اطلاعات آماری در رابطه با سازمان همیاری ایرانیان کمک بزرگی به برنامه ریزان این سازمان انجام داده ایم . به عنوان مثال اگر نتایج این نظرسنجی نشانگر آن است که فقط بیست درصد از شرکت کنندگان «نقش این سازمان را در شناساندن نیازهای فرهنگی جامعه به دولت استرالیا مثبت ارزیابی میکنند» مسئولین این سازمان میتوانند به این نتیجه برسند که یا در این زمینه کم کاری کرده اند و یا باید روشهای اطلاع رسانی (PR) خود را به مردم بهبود بخشند . بنا بر این میتوانستند این نظرسنجی را به فال نیک گرفته و آن را مثبت ارزیابی کنند . در این جا باید به اظهار نظر های مسئولین این سازمان در گزارش فوق اشاره کنم .

من توجه نظر خانم رفیعی و آقای اکبریان را که اتفاقا افرادی تحصیل کرده هم هستند به این نکته جلب میکنم که حتی اگر نظرسنجی انجام شده با بهترین نظرسنجی نمیباشد و به نتایج آن اعتماد ندارند و .... از این فرصت استفاده کرده ، آن را به فال نیک بگیرند و در جهت بهتر کردن خدمات ارائه شده سازمان همیاری به جامعه بکوشند و با حداقل از فرصت مطرح شدن سازمان همیاری ایرانیان در

نظرسنجی در مورد سوالات بالا به تدریج توسط انتشارات همشهری برگزار خواهد شد

مطبوعات استفاده کرده و با جلب افکار عمومی مشارکت بیشتر اعضای کامیونیتی ایرانیان را خواستار شوند از این دوستان انتظار میرفت به جای واکنشی شتابزده و بدون تحقیق و متهم کردن انتشارات همشهری به غرض ورزی ، با این موضوع به شکل منطقی تری برخورد کنند

به یاد میآورم که آقای جان هاوارد چند سال پیش عید نوروز را به این ایران بلکه به یک اقلیت دینی در استرالیا تبریک گفته بودند و در اثر تذکر عده ای از فعالان اجتماعی و فرهنگی و البته نویسنده این مقاله ، و به همت و تلاش آقای احمد اکبری و نامه نگاری های ایشان با دفتر نخست وزیر این سوء تفاهم رفع شده و پیام نوروزی نخست وزیر استرالیا در سالهای بعد رنگ تازگی به خود گرفت . حال سوال اینجاست که آیا در کنار قدردانی از تلاش کسانی که این مهم را انجام داده اند میتوان به قصور افرادی که با انتشاهات خود باعث این سوء تعبیر شده بودند اشاره هم نکرد و آیا میتوان کسانی را که به نامه اول آقای هاوارد واکنش نشان دادند مغرض خواند ؟

• **آیا تهیه گزارشی با استفاده از نظرات فقط مخالفین یک موضوع را میتوان کاری حرفه ای قلمداد کرد .**

• **یک روزنامه نگار حرفه ای با تکیه بر اخلاق ژورنالیستی در تهیه یک گزارش، حتما نظرات مختلف دو طرف موضوع بحث را منعکس خواهد کرد .**

ما در انتشارات همشهری مطمئن هستیم که سربلندی و صلابت سازمان همیاری ایرانیان به نفع کل جامعه ایرانیان است . و عمل کرد صحیح و با قدرت این سازمان میتواند نتایج بسیار مثبتی را در جامعه ما به بار بنشاند . فکر میکنیم سازمان همیاری ایرانیان در سالهای دور کمکهای بسیار مفیدی به ایرانیان تازه وارد به استرالیا انجام داده است ولی مطمئن نیستیم که اگر کل فعالیتهای سازمان همیاری در ۲۲ سال گذشته را (*و نه فقط در مقاطعی مشخص*) ، مورد به مورد در کفه ترازوی افکار عمومی ایرانیان قرار دهیم جوابی مثبت را از مردم دریافت کنیم .

اکثریت ایرانیانی که شخصا با آنها صحبت کرده ام اعتقاد دارند این سازمان میتوانسته نقشی بسی بهتر را در جامعه ما ایفا کند . حال اگر نظرسنجی انتشارات همشهری چه منصفانه و چه مغرضانه !، باعث ایجاد تحولی هرچند کوچک در این سازمان شد و به پویایی فعالیتها و برنامه های این سازمان بیانجامد و یا اگر نتایج فعالیتهای انتشارات همشهری باعث شود که سازمان همیاری از این پس شفاف تر عمل کرده و به کلیه وظایف قید شده در اساسنامه خود و اصولا برای ما مهم نخواهد بود که عده ای از عوامفریبان و افراد مغرض شمرده و مسئله را مغرضانه و شخصی جلوه دهند و یا با استناد به داستان همیشگی «دشمن فرضی» ما را «ما موری سرسپرده» برای او هم پاشیدن این سازمان معرفی کنند!!.

قبل از آن که موضوع نظر سنجی و عملکرد سازمان همیاری را تمام کنیم اجازه میخواهم که به نکته ای اشاره کرده باشم . به نظر بنده از جوانان کم تجربه ای که درک درستی از رقابت سالم مطبوعاتی نداشته اند میتوان انتظار داشت که در تحلیلهای خود عجولانه و بر اساس منافع صنفی عمل کنند ولی از آقای اکبری با آنهمه سابقه و تجربه انتظار میرفت که راه پر پیچ و خم بی انصافی را به راه مستقیم انصاف ترجیح ندهند . روی سخن صاحب این قلم با دوستان رقیب است که بدون اشاره به تلاشهای بسیار ما در ایجاد ارتباط

• **۸۹ درصد از شرکت کنندگان عقیده دارند انجام نظرسنجی ها به هر شکل و صورتی برای جامعه ایرانیان مفید است**

با سازمان همیاری انتشارات همشهری را به «غرض ورزی» و «غیر حرفه ای» عمل کردن متهم کرده اند . برای پاره آوری اکبری در این جا باید اشاره کنم که خلیج فارس (از انتشارات همشهری) پنج هفته قبل از برگزاری این نظرسنجی طی یک ای میل به خانم آفریدان ، ایشان را از برنامه انتشارات همشهری برای انجام این نظرسنجی مطلع کرد .

خانم آفریدان که سالها نقش ارتباطی اصلی را بین سازمان همیاری و بیرون از این سازمان ایفا میکنند و کارمند رسمی و حقوق بگیر این سازمان به حساب می آیند حتما تایید میکنند که در چنین مواردی حداقل با یک جواب کوتاه اقدام انجام شده در رابطه با ایمیل دریافتی را، به ارسال کننده ایمیل، اطلاع میدهند . خانم آفریدان متاسفانه این زحمت را به خود ندادند که در یک جواب کوچک حتی دریافت این ایمیل را اعلام کنند . با این همه دو روز قبل از انتشار و اجرای این نظرسنجی ، بنده شخصا به سازمان همیاری مراجعه کردم و با خانم آفریدان در این رابطه در حضور آقای سرابی صحبت کردم و به ایشان یاد آوری کردم که ما به وظیفه خود عمل کرده و نظر سازمان همیاری را در این رابطه چوپا شده آیم و به ایشان اعلام کردم که متاسفم که باید ظاهرا بدون استفاده از مشارکت شما این نظرسنجی را برگزار کنیم .

خانم آفریدان اعلام کردند که ایمیل دریافتی را به اعضای هیئت مدیره ارسال کرده اند ولی جوابی دریافت نکرده اند !! ولی قول دادند که در این رابطه با هیئت مدیره سازمان صحبت کنند که در این رابطه با خوشبختانه فردای همان روز بنده از سه تن از اعضای هیئت مدیره تلفن های جداگانه ای دریافت کردم که هر سه نفر درخواست کردند که ما آجرای این نظرسنجی را به بعد از تشکیل جلسه هیئت مدیره سازمان همیاری موکول کنیم . بنده در نهایت با این درخواست موافقت کرده و دو هفته دیگر اجرای برنامه ریزی شده نظرسنجی را به تعویق انداختم و در عین حال پیش نویس سوالات و گزینه های نظرسنجی را برای اعلام نظر این سازمان به خانم رفیعی ارسال کردم . پس از چند روز از تشکیل جلسه هیئت مدیره سازمان ، نظر هیئت مدیره سازمان همیاری به دفتر همشهری ارسال گردید . این نظر درمقابل **فقط** یک سوال و فقط در دو لغت خلاصه شده بود !! .....

***** تغییر کند ***** و هیچ اظهار نظری در مورد بقیه سوالات و گزینه ها نشده بود !!!

راستش را بخواهید وقتی اعضای هیئت مدیره از بنده درخواست کردند که انجام نظرسنجی را به تاخیر بیندازم ، بسیار خوشحال شده و انتظار داشتم هیئت مدیره با ارائه یک فرم نظرسنجی پیشنهادی، کمک شایانی به بهبود کیفیت نظرسنجی ها بکنند . با در نظر گرفتن این توضیحات قضاوت در باره این که آیا ما در اجرای این نظرسنجی حرفه ای عمل کرده ایم یا برخورد مسئولین سازمان همیاری با این قضیه حرفه ای بوده است را به خوانندگان مان واگذار میکنیم .

حال جالب آن است که واقعیات غیر قابل انکار ذکر شده در بالا به شکل دیگری در یک نشریه تابلوید فارسی زبان منعکس میشود :

*« **اینک معلوم شده است که پیش از انتشار نتایج ، آقای گواهی با همیاری تماس گرفته بود که نظر آنها را جویا شود که**

• **از سازمان همیاری ۵ هفته قبل از برگزاری نظرسنجی درخواست کردیم که در باره این باره نظر خود را اعلام کنند**

البته مسئولین همیاری میگویند: نظراتی که دادند کاملا نادیده گرفته شده است»

و در دو پاراگراف بعد از قول خانم رفیعی نوشته شده :

« همین باعث شد که وقتی آقای گواهی پیش از انتشار نتایج دوباره از من نظر خواست من از ابراز نظر امتناع کردم وقتی که او به هر حال حرفهای ما را مورد بی اعتنایی قرار میداد، چرا اصلا نظر بدهم»

راستش را بخواهید از این برخورد غیر منصفانه بسیار متعجب شدم، ای کاش خانم رفیعی به این موضوع اشاره میکردند که کم کاری و بی توجهی به مسئله نظرسنجی بیشتر مربوط به آن سازمان بوده است مگر نه هفته نامه خلیج فارس تمام تلاش خود را برای جلب مشارکت اعضای محترم هیئت مدیره به خرج داده است .

از طرفی خوانندگان تا حتما متوجه شده اند که این دو پاراگراف ناقض یکدیگرند . در اولی اعلام شده **پیش از انتشار نتایج**، همشهری از آنها خواسته که نظر بدهند و لی نظرات سازمان همیاری نادیده گرفته شده است . (توجه کنید که احتمالا منظور ایشان از نظرات «جمع نظر یعنی حداقل دو نظر !» همان دو کلمه ..... *** تغییر کند *** !!! است که در ایمیلی قبل از برگزاری نظرسنجی و به بعد از اعلام نتایج به دفتر همشهری ارسال شده بود ! شاید خانم رفیعی فراموش کرده اند که اشاره کنند ما از ایشان ۵ هفته قبل از برگزاری نظرسنجی (سه هفته قبل از تاریخ اولیه و ۵ هفته قبل از تاریخ اصلی) خواسته بودیم که نظر بدهند و نه **فقط قبل از اعلام نتایج** .

در قسمتی دیگر از این گزارش نظر آقای سجادی مورد توجه قرار گرفته است . باید اعتراف کنم که نمیتوانم ابراز تعجب خود را از این که ایمیل رد و بدل شده بین بنده و ایشان در رابطه با برنامه های ایمیلی (و نه نظرسنجی مربوط به همین) از میل باکس Mailbox دیگران سر در آورده، پنهان کنم . از طرفی از ایشان بعید میدانم که اجازه داده باشند سخنان ایشان به شکلی پشت سر هم چیده شود تا خیلی ناگرده به شکل برنامه ریزی شده ای شبه خاصی را در جامعه القا کند به هرصورت قضاوت در باره اظهار نظر های ایشان را نیز به افکار عمومی میسپارم .

سخن آخر :

سردبیر نشریه مذکور در پاراگراف آخرگزارش خود به نکته ظریفی اشاره کرده اند و آن بحث مربوط به حرفه ای Free Of Work بودن انتشارات فارسی زبان در استرالیا است . آی کاش بنده حقیر میتوانستم درک کنم که آیا تهیه گزارشی با استفاده از نظرات فقط مخالفین یک موضوع را میتوان کاری حرفه ای قلمداد کرد ! .

به نظر بنده انعکاس اظهار نظرهای فقط یک طرف در یک گزارش ، میتواند این تعبیر را ایجاد کند که منظور ایشان از لغت « نشریه حرفه ای» نشریه ای است که در مقابل دریافت مزد و یا آگهی کاری را انجام میدهد و نه نشریه ای که سعی بر آن دارد کار خود را درست و بر اساس اصول (principals) به انجام برساند . یک روزنامه نگار حرفه ای با تکیه بر اخلاق ژورنالیستی در تهیه یک گزارش، حتما نظرات مختلف دو طرف موضوع بحث را منعکس خواهد کرد .

سردبیر محترم این نشریه که به لطف خضوع مثال زدنیشان احتمالا خواجه شیراز هم از کنون تو تحصیلات ژورنالیستی ایشان با خبر است ، درگزارش خود ۱۳ بار به «آقای گواهی» و «همشهری» اشاره میکند و در

• **ای کاش اعضای هیئت مدیره به خوانندگان ما اعلام میکردند که چگونه نتیجه همه بررسی ها و تلاش این دوستان در مورد نظرسنجی در دو کلمه « تغییرکند» خلاصه شده بود آن هم در مقابل فقط یکی از پرسشها ...**

به هر حال بنده به حرمت قلم و برای پرهیز از تقلیل جایگاه هفته نامه خلیج فارس در سطح تلویزیونهای لوس آنجلسی انگیزه های مصاحبه شوندگان و صد البته تهیه کننده آن را به چالش کشیده است و تناقضات نهفته در این گزارش را آشکار کرده است، خود داری میکنم . و امیدوارم در آینده برخورد با یک نظرسنجی با نگاه به جنبه های مثبت آن و با استفاده از نقدی سازنده در جهت بهتر کردن آن صورت پذیرد و همچون این مورد به پویایی بیشتر جامعه بیانجامد .

وحید گواهی
مدیر انتشارات همشهری

در آخر این نوشته لازم میبینم با آرزوی سربلندی و موفقیت برای سازمان همیاری ایرانیان به خلاصه مطالب به شکل زیر اشاره کنم .

- هدف از نظرسنجی های انجام شده در خود لغت نظرسنجی مستتر است .

• همشهری رسما قبل از انجام نظرسنجی از سازمان همیاری درخواست کرد که نظرات خود را رسال کنند ، موافقت با درخواست تعویق ۱۵ روزه نظرسنجی تا آماده شدن نظرات مثبت مدیره نشانه صداقت و نیت درست برگزارکنندگان بوده است .

• به هیئت مدیره این فرصت داده شده که نظرات خود را حتی پس از معلوم شدن نتایج و قبل از اعلام نتایج نظرسنجی اعلام کنند .

• با این که ادعا نمیکنیم که این نظرسنجی ۱۰۰ درصد بهترین نظرسنجی قابل اجرا بوده است و هیچ ایرادی بر سوالات آن وارد نیست و لی ادعای کم بودن تعداد شرکت کنندگان و غیر حرفه ای بودن این نظرسنجی را هم رد کرده و اعلام میکنیم روی این نظرسنجی حداقل سه تن از ایرانیان باتجربه در این زمینه کار کارشناسی انجام داده اند .

• برخلاف نظر آقای کشاورز برنامه کامپیوتری این نظرسنجی به نوعی طراحی شده تا از شرکت مکرر افراد در این نظرسنجی ها جلوگیری به عمل آید .

• با توجه به آمار رسمی تعداد ایرانیان ساکن استرالیا این نظرسنجی از بیش از یک درصد از ایرانیان مقیم این کشور شرکت کننده کرده است که در علم آمار رقم کاملا قابل قبولی است .

۱-آرزو میکنم در نشریه زاگرس، مترجم های زبده تری به کار گرفته شوند تا شاید درآینده نقش لغتهای مثل May را در یک جمله انگلیسی از قلم نیفتد به نظر میرسد در ایمیلی که از آقای سجادی به دست نشریه فوق رسیده است لغت May به معنای «ممکن است» نادیده گرفته شده و جمله به شکلی در آمده که به نظر برسد آقای سجادی اظهار اطمینان کرده اند که این نظرسنجی ها به ضرر جامعه ایرانی تمام خواهد شد ..

۲ اشاره به آن که «حرفه ای» از لغت professionaf ترجمه شده بوده است. لازم به ذکر است در انگلیسی این لغت به معنای کسی است که کاری را در مقابل مزد انجام میدهد و در کارش هم تخصص دارد . در فارسی حرفه ای به معنای کسی است که کارش را به خوبی انجام میدهد ولی نه حتما در مقابل دریافت پول .